פתרון החידון המוסיקלי (עמוד 20)

1. **מי המחבר.**
   א. מוסיקת ליל זעירה — ב. שושני הדרום
   וינה — טיק טק
   צרלינה — רון ולינדה
   רקויאם — אלף לילה ולילה
   טיטוס — ולס
   מוצרט — סלפורים מיערות וינה
   שטראוס (יוהן הבן)

2. **מוסיקה וחשבון**
   א. אהבת שלשת התפוזים — פרוקופייב ; ב. ארבע עונות־השנה — (ויולדי היידן גלזונוב) ; ג. כמפוניה מס. $\frac{1}{2}$ 5 — דון גולים ; ד) אחד־עשר מחולות וינאיים — בטהובן ; ה. פסיפיק 231 — הונגר ; ו. סימפונית האלף — מאהלר ; ז. אלף לילה ולילה — שטראוס ; ח. פתיחה 1812 — צ׳יקובסקי; ט. סונטה 1922 (לפסנתר) — הינדמיט ; י. השיר הפולרי 10.000 מלין מן הבית.

3. **צלילים כחדשות**
   א. אורפיאוס (גלוק, ליסט, אופנבאך, סטרווינסקי) ; ב. היידן ; ג. הנסיכה הנמה — מוסיקה לבלט של צ׳יקובסקי ; ד. בלט אגדת פולריבר מאת מורטון גולד (כוריאוגרפיה — אגנס דה מיל) ; ה. טורנדוט — פוצ׳יני ; ו. אלקטרה — ריכרד שטראוס (הבן — אה־סמס).

4. **על מנצחים וכלים**
   היינץ פרוידנטל — כנור — גיון ברבירולי — צ׳לו
   מילטון קיטימס — ויולה — ברונו וולטר — פסנתר.

5. **מות גבורים (באופרה)**
   א. — דזדמונה — חניקה (אותלו של ורדי) ; ב. מדם בטרפלי — חרקירי (מדם בטרפלי — פוצ׳יני) ; ג. לנסקי — דו־קרב (ייבגני אונגין — צ׳יקובסקי) ; ד. טוסקה — קפיצה ממבצר (טוסקה — פוצ׳יני ; ה. סליקה — עץ המנקנילה הארסי (האפריקנית — מאירבר) ; ו. ויולטה — שחפת (טרויאטה — ורדי ; ז. אנדרה שניה — גליוטינה (אנדרה שניה — ג׳ורדני) ; ח. לקמה — רעל (לקמה — דליב).

6. **ביוגרפיות בראשי־פרקים**
   א. ברליוז ; ב. סמטנה.

7. **„חשבון־מוסיקלי״**
   [(3+4—1)×3—4+2—32+4+0] : (3+4+7) = 5=9 (המספרים בהתאם לנתון בשאלה)

8. **„מי מהם?״**
   א. דוניצטי ; ב. רגר ; ג. סטוקובסקי ; ד. ליסט; ה. גלזונוב ; ו. טיטו גובי.

9. **מחוץ לדרך הטבע**
   א. מטאטא מכושף; ב. תמונה שרה; ג. קסם־אש; ד. קלנץ כשף; ה. מכשפה ההופכת ילדים ללחם.

10. **פתרון הדומינו המוסיקלי.**
    מאוזן : 2. גרשווין; 6. קנאת בן־כפר; 7. קרוזו; 8. ויולה; 9. פיצ׳יקטו; 11. ברהמס; 14. לונדון; 16. רפסודיה; 17. תרנגול־הזהב; 18. סטוקובסקי; 20. ברטוק; 21. הוברמן; 22. קולס.
    מאונך : 1. קרן אנגלית; 2. גופק; 3. נשואים; 4. רקויאם; 5. שאול; 9. פרוקופייב; 10. מנון לסקו; 12. רספה; 13. רט־האוז; 15. רזומוסקי; 18. סילביה; 19. ובר.

איש־השנה

מתקרב היום בו יגשו עורכי „העולם הזה״ לבחור, כמו בכל שנה, את איש־השנה שהשפיע ביותר, לטובה או לרעה, על המאורעות של תשי״ד וכן את אנשי־השנה בשטחים השונים.

כמו בכל שנה, מבקשת המערכת להתיעץ עם קוראיה, תשמע ברצון את הצעותיהם. הקוראים יכולים להציע, בשאלון הבא, מועמדים לכל התוארים, או אף לחלק או לאחד מהם. את ההצעות יש לשלוח תוך שבועיים למערכת „העולם הזה״, ת. ד. 136, תל־אביב.

איש השנה .....

איש המדיניות .....

איש העולם .....

איש המדע .....

איש הרפואה .....

איש הכנסת .....

איש המשפט .....

איש הספורט .....

איש התיאטרון .....

איש האמנות .....

איש הספרות .....

האיש הצעיר .....

האשה .....

שם המציע .....

הגיל : .....

המקצוע: .....

הכתובת המלאה : .....

נוסף על התוארים שנבחרו עד כה, הסיפה המערכת השנה את „איש־העולם״ — האדם שהשפיע ביותר על המאורעות העולמיים (אם לא ייבחר כאיש השנה), איש האמנות יכול להיות צייר, מוסיקאי וכו׳. האשה של השנה תהיה האשה שהצטיינה ביותר כאשה.

ירח־הדמים במרוקו

„שולטן —

המטוס בעל ארבעת־המנועים נחת ונעצר בקצה מסלול הנחיתה של אורלי, בקרבת פאריס. דמות גבוהה, אוחזת בתיק עור, ירדה ממנו, מיהרה לעבר מכונית, שחנתה בקיר־בת־מקום.

פראנסיס לאקוסט, המושל הכללי של צרפת במרוקו לא היה רק עייף מן המסע ב־מטוס החם והדחוס־אדם. הוא היה גם מוד־אג.

המכונית חלפה על פני רחבותיה ה־צרים של פאריס, הגיעה לרחוב סולפרינו מספר 2. שם חיכה ללאקוסט כריסטיאן פו־שה, המיניסטר לענייני מרוקו ותוניס, מש־רה שנוצרה על ידי ראש ממשלת צרפת, מנדס פראנס, תוך נסיון למנוע הודו־סין שנייה. נושא ההתיעצות : המצב הסוער ב־מרוקו.

מאחורי לאקוסט, ילד־הפלא של הדיפלו־מטיה הצרפתית, היה רק חודש אחד של פעילות מורטת־עצבים בצפון אפריקה. או־לם הוא דיבר בטון של איש־שירות קולו־ניאלי חתיק ומנוסה : „אם תותרו בחזית תוניס, לא אוכל לערוב לדבר במרוקו.״ אכן, לדאגותיו של לאקוסט היה יסוד איתן : לא היו כל סיכויים כי חודש אוגוסט, ה־גדוש ימי זכרון לאומיים, ישכך את הרו־חות.

בעייה שונה

פישה, אשר מילא, שבוע ימים לפני כן, תפקיד חשוב בהבטחת עצמאות למעשה ל־תוניס, לא היה משוכנע מדברי לאקוסט.

„תוניס היא בעייה אחת,״ אמר לאיטו, „ואילו מרוקו הנה בעייה שונה לגמרי״.

הוא הניח את כף ידו על המכתבה והוסיף : תוניס שטוחה — כמו כף ידי, היא מיושבת על־ידי אומה אחת. במרוקו היה המצב שונה : היא מורכבת מתערובת מו־זרה של ימי־הבנויים והמאה ה־19. אין זה ענין, אשר אפשר להסדירו בבת אחת. אסור לנו לקבוע החלטה נמהרת על גורל מרוקו״.

לאקוסט נראה חיוור, כאשר עזב את ה־מקים, פנה לשוב לראבאת, לעמוד מול זעמה של התנועה הלאומית הערבית. עוד בטרם נחת המטוס במרוקו נמסר לו מברק קצר : „מרידה בפס. הפגנות למען שובו של בן־יוסף. הרוגים רבים בפטי־ג׳ין.

שעה שהמתח הפוליטי בתוניס ירד, כ־תוצאה מהבטחת הצרפתים להקנות למדינה עצמאות, עלה המתח במרוקו. הלאומנים הקנאים פלטו סיסמאות קולניות, דהרו ב־רחובות ערי מרוקו, השאירו אחריהם נתיב של דם וטרור.

במהירות דומה נפוצה בשוקיה של פס גם השמועה על שובו הקרוב של השולטן הגולה. בן־יוסף. זקני דת־האיסלאם במרוקו הוסיפו שמן על המדורה בדרשם את שובו המיידי. תמונותיו של בן־יוסף נגזרו בדמות לבבות, נפוצו על פני פס למאות.

במסגדי־מרוקו נשאו תפילות לשלום ה־שולטן המגורש האנטי־צרפתי. איש לא הת־פלל לשלום יורשו, ראשה החוקי של המדינה והדת.

המאורעות לא איכזבו

כאשר קרב יום השנה לגירושו של בן־יוסף, אשר חל בעת ובעונה אחת עם עיד־אל־כביר — גדול החגים המוסלמיים — אזרו הצרפתים את כוחותיהם, התכוננו ל־כל צרה.

המאורעות לא איכזבו אותם. בערב יום השנה לגירוש השולטן הגיעה המתיחות ל־שיאה. בן־יוסף, אשר לא משך תשומת לב בהיותו בשלטון, הפך עתה לקדוש בעיני הערבים. תמונותיו הודבקו על הקירות ב־אותה מהירות בה הוסרו על ידי השוטרים.

מפלגת אסתיקלאל, מפלגתה הלאומנית של מרוקו, הנחיתה את הכבדה במהלומות : היא הכריזה — זו הפעם הראשונה בתולדות הארץ — כי עיד־אל־כביר ייחשב כיום־אבל.

ביום זה נוהגים המוסלמים להזכיר את איל־הקרבן של אברהם העברי, לטבוח כב־שים, להתפלל לאלוהים, שיקבל אותם כקר־בנות לשלים־הארץ. הפעם איימה מפלגת איסתיקלאל לבקוע את גרונו של כל ערבי, אשר ישחוט כבש־קורבן. כרוז־האיום היה פשוט ומשכנע : ציור של כבש שחוט ו־ערבי שחוט.

חריסים סוגפים

הצרפתים לא היו היחידים, אשר חששו מפני ה־10 לאוגוסט, הקרב ובא. תומכי ה־שולטן הנוכחי שוטטו בשווקים, חיפשו מג־עולים כבדים, שיגנו על רכושם מפני זעם־ההמון. משרתים ומשרתות הפרו נאמנות של שנים רבות, עזבו את בתי אדוניהם האי־רופיים, עד יעבור זעם.

ככל שקרב היום הגורלי, כן גבר בשווקים שקשוק תריסי הברזל המוגפים. הסוחרים — ביחוד היהודים והספרדים — לא היו מוכנים להסתכן בזעמם של הלאומנים.

מדינות הגיש המזרחי ניסו לנצל את ההז־דמנות, כיוונו כלפי מרוקו שידורים אנטי־פשיסטיים, הסיתו להתקוממות. רדיו בוד־פשט האליל את אקדוחני איסתיקלאל. רדיו פרג ניסח סיסמות מהפכניות, סייע להגברת המתיחות.

יום עקוב מדם

השלישי לאוגוסט התחיל כאחד מימי ה־מתיחות הרבים, שבאו לפניו, הסתיים כאחד מימי־הדמים הגדולים ביותר, בתולדות של־טון צרפת במרוקו. משמרות צרפתים סיירו בפטי־ג׳ין, נתקלו בהמוֹן שואג של 800 מרוקאים, פתחו באש באוויר.

ההמון הנרגז נפנה לעבר השעיר־לעזאזל המסורתי : היהודים. השולטנים, הצרפתים, העצמאות — כל זה נשכח כהרף־עין. ששה יהודים נשחטו וגופותיהם נשרפו ב־כיכר־העיר. עשרות יהודים אחרים הצליחו למצוא להם מקלט, כשהם מוכים ופצועים.

מפלגת איסתיקלאל נבוכה : הרי היא הכ־ריזה ללא הרף כי התנועה הלאומית דוגלת בקו של אי־אפלייה. הטבח סוכם על ידי דיבורי־המפלגה במשפט קצר : „היתה זאת פרובוקציה מתוכננת מצד הקולוניאליסטים, שרצו להפיל פחד על מנדס פראנס.

גלות במדגסקר

במרחק 8000 קילומטרים מזירת הדמים, ישב אדם אפור־שיער לפני את מבוערת. הוילה המפוארת נתכסתה בכפור הקיצי ה־סיפורי למדגסקר. אולם לבו של מוחמד בן־יוסף, השולטן הגולה של מרוקו, לא הצ־טנן : הוא הסיף לעקוב אחרי המאורעות, שהתפתחו במולדתו מרגע לרגע.

כלפי חוץ נראה השולטן הגולה כאדם חופשי. אולם לאמיתו של דבר עקבו אנשי הבולשת הצרפתים אחרי כל תנועותיו, ליוו אותו אפילו אל מגרש־הגולף. הסיבה : בן־יוסף הדיר את עצמו מפעילות פוליטית, אך לא ויתר על זכותו לכסא המלוכה המרוקאי

לפי השמיעה, היה הנשיא רוזבלט המנוח הראשון שפיזר את זרעי־המרי בין מנהיגי־מרוקו. בשנת 1943, בהיותו באנפה, נמנע מפגישה עם המושל הצרפתי, מיהר לראיון פרטי עם השולטן. לדברי השמועה, הבטיח רוזבלט כי מרוקו תזכה לעצמאות מיד עם תום המלחמה.

בשלהי המלחמה, היטה בן־יוסף אוזן קשבת לתעמולה האנטי־צרפתית של איס־תיקלאל, דחה יחד עם זה את כל ההצעות הצרפתיות לתיקונים. „אנו זקוקים אך ורק לריבונות מלאה !״ הכריז הוא.

גישה זו של „הכל, או לא כלום״ רכשה לשולטן אלפי מעריצים חדשים. אבל היה עליו לשלם על כך לצרפתים מחיר גדול : את לבושו המלכותי.

בשנות שלטונו נתקל בן־יוסף בהתנגדות עזה לא מצד מיליוני נתיניו, אלא מצד גדולי־המדינה ואדיריה. אחד האדירים שבהם היה סי תאמי אל־האג׳ אל־גלאוי, שליט הררי האטלאס, הבאשא של מאראקש. אל־גלאוי ולוחמיו הברברים, צמאי־הדם, הם